

TOTO JE MÔJ MILOVANÝ SYN

biblický komentár otca Alberta Maggi, OSM, zdroj: www.studibiblici.it, video príhovor [TU](#)

Mk 9, 2-10

O šesť dní vzal Ježiš so sebou Petra, Jakuba a Jána a vyviedol ich do ústrania na vysoký vrch.

Tam sa pred nimi premenil. Rúcho mu tak zbelelo, že by ho nijaký bielič na svete nevedel tak vybieliť. A zjavil sa im Eliáš s Mojžišom a rozprávali sa s Ježišom. Vtedy Peter povedal Ježišovi: Učiteľ, dobre je nám tu! Postavme tri stany — jeden tebe, jeden Mojžišovi a jeden Eliášovi. Ani nevedel, čo povedať, lebo sa preľakli. Tu sa utvoril oblak, zatienil ich a z oblaku zaznel hlas: Toto je môj milovaný Syn! Jeho počúvajte! Keď sa spamätali a rozhliadli okolo seba, nevideli už nikoho, len Ježiša.

Keď zostupovali z vrchu, prikázal im, aby nikomu nerozprávali, čo videli, kým Syn človeka nevstane z mŕtvych. Oni zachovali tento príkaz, len sa jeden druhého pýtali, čo to znamená vstať z mŕtvych.

Príbeh o premenení je Ježišovou odpoveďou na nepochopenie učeníkov, podľa ktorých bola smrť koncom všetkého.

Počúvajme, čo hovorí Marek. **“O šesť dní”**. Je to veľmi cenné označenie, šiesty deň označoval zjavenie Božej slávy na Sinaji a deň stvorenia. Použitím tohto čísla – v Biblii majú čísla vždy obraznú, symbolickú hodnotu – chce evanjelista zobrazit skutočnosť, že Ježiš je plnou realizáciou Božej slávy.

A Božia sláva, ako neskôr uvidíme, sa zjavuje v živote schopným prekonať smrť. Čiže **“O šesť dní vzal Ježiš so sebou Petra”**. Učeník Šimon je tu predstavený iba svojou negatívnou prezývkou, ktorá označuje tvrdohlavosť tohto učenika, jeho vzdorovitosť, jeho neustálu opozíciu.

Predtým sa Ježiš obrátil na Šimona menom “Satan”, diabol. Teda **“vzal so sebou Petra”** a ďalších dvoch zložitých učeníkov, **“Jakuba a Jána”**, ktorí boli v tomto evanjeliu pomenovaní **“boanerges”**, čiže synovia hromu, kvôli ich autoritárskemu a násilnému charakteru. **“Vyviedol ich na vysoký vrch”**, vrch je miestom zjavenia božskej podstaty, **“do ústrania”**. Tento výraz “do ústrania” je cenným kľúčom interpretácie. Vždy, keď evanjelista používa tento výraz, naznačuje nepochopenie, či dokonca nevraživosť zo strany učeníkov.

“Tam sa pred nimi premenil”, doslovne **“mal pred nimi metamorfózu.”** **“Rúcho mu tak zbelelo”** a evanjelista tu používa prirovnanie, **“že by ho nijaký bielič na svete nevedel tak vybieliť”**. Chce naznačiť, že toto Ježišovo premenenie nie je dôsledkom ľudskej námahy, ale je ovocím Božieho konania, ako odpoveď na Ježišov záväzok voči ľudstvu.

Evanjelista preukazuje, že smrť nie je zničením osoby, ale jej posilnením. Smrť nie je obmedzením pre človeka, ale jeho maximálnym rozvinutím. **“A zjavil sa im”** čiže týmto učenikom **“Eliáš s Mojžišom”**. Dôležitou osobnosťou je tu teda Mojžiš, pretože je na neho kladený dôraz. Je to hlavná postava, autor zákona, a prorok Eliáš je ten, ktorý svojou horlivosťou prispel k jeho zachovaniu.

“A rozprávali sa s Ježišom”. Eliáš a Mojžiš, čiže zákon a proroci, už nemajú čo viac povedať učeníkom, rozprávajú sa s Ježišom. Sú to muži, ktorí sa v Starom Zákone zhovárali s Bohom, a teraz sa rozprávajú s Ježišom, ktorý je Boh. **“Vtedy Peter povedal Ježišovi”**, doslovne zareagoval, či obrátil sa na, čiže ide o učeníkovu reakciu. Znovu je tu označený ako **“Peter”**, čiže *negatívnu* prezývkou. **“Učiteľ”**. Iba dve osoby nazvali Ježiša **“Rabbi”**, **Učiteľ**, čo bol titul pre zákonníkov, čiže pre tých, ktorí vyučovali a vynucovali zachovávanie zákona, a boli to dvaja zradcovia, Peter a Judáš.

Toto dokazuje, do akej miery Šimon pochopil Ježiša. **“Učiteľ, dobre je nám tu! Postavme tri stany”**. Čo to znamená? V očakávaní tej doby existovala nádej, že sa mesiáš zjaví počas najdôležitejšieho zo sviatkov. V Izraeli existoval natoľko dôležitý sviatok, že ho nebolo treba nazývať menom. Stačilo povedať “sviatok”.

A týmto výnimočným sviatkom bol sviatok stánkov, ktorý bol spomienkou na oslobodenie z egyptského otroctva, a počas ktorého sa týžden bývalo v stanoch. Bežne sa teda verilo, že nový osloboditeľ príde práve pri spomienke na dávne oslobodenie. Sviatok stánkov je teda sviatkom oslobodenia. Peter teda chce, aby sa Ježiš zjavil ako mesiáš počas tohto sviatku, preto chcel postaviť tri stany, **“jeden tebe, jeden Mojžišovi a jeden Eliášovi”**. Z troch osobností je najdôležitejšia vždy tá uprostred. Pre Petra nie je dôležitý Ježiš, ale Mojžiš.

Ježišovi sa ešte nepodarilo vštepíť im novinu, ktorú priniesol, a učenici zotrávajú pri starej mentalite, kde je stredobodom zákon nastolený Eliášovým násilím. Eliáš je prorok, ktorý osobne podrezal 450 kňazov iných božstiev. Peter teda pokračuje vo svojom konaní Satana, je púšťateľom. **“Toto je mesiáš, ktorého chcem, tak sa zjav ako mesiáš, zachovávajúc Mojžišov zákon a nastoľ ho prorockou a násilnou horlivosťou Eliáša”**.

“Ani nevedel, čo povedať, lebo sa preľakli”, doslova boli vydesení. Prečo? Peter sa už ocitol v konflikte s Ježišom, ktorý ho nazval Satanom, a zoči voči zjaveniu božstva v Ježišovi, sa bojí jeho trestu. **“Tu sa utvoril oblak”**, oblak je znamením božskej prítomnosti, a zvlášť je znamením oslobodenia Bohom. **“Zatienil ich a z oblaku zaznel hlas”**, je to teda Boží hlas: **“Toto je môj milovaný Syn”**, milovaný znamená prvorodený syn, ktorý je dedičom všetkého. **“Jeho počúvajte!”** Je to príkaz. Nemajú počúvať ani Mojžiša, ani Eliáša. Majú počúvať iba Ježiša. To, čo napísal Mojžiš, a to, čo napísal a vykonal Eliáš, treba interpretovať a dať do vzťahu s učením Ježiša. Treba počúvať Ježiša. Všetko to, čo mu predchádza, a čo s ním súhlasí, treba prijať; všetko to, čo sa od neho vzdáľuje alebo mu protirečí, nebude pravidlom správania pre spoločenstvo veriacich.

“Keď sa spamätali a rozhliadli okolo seba, nevideli už nikoho, len Ježiša”. Ešte stále hľadajú Mojžiša a Eliáša, ešte stále hľadajú istotu tradície. No ak predtým Mojžiš a Eliáš nemali učeníkom čo povedať, teraz sa definitívne vytrácajú z ich konania.

“Keď zostupovali z vrchu, prikázal im, aby nikomu nerozprávali, čo videli, kým Syn človeka nevstane z mŕtvych”. Prečo? Videli sme, aký je stav človeka, ktorý prechádza smrťou, nie je to stav zničenia, ale božského umocnenia, ale ešte nevedia, že tento božský stav bude musieť prejsť cez tú najpotupnejšiu smrť, smrť na kríži. Mohli by teda mať falošné pocity víťazstva.

“Oni zachovali tento príkaz, len sa jeden druhého pýtali, čo to znamená vstať z mŕtvych”. Naďalej vylučujú Kristovu smrť, nedokážu pochopiť, ako by mesiáš mohol ísť v ústrety smrti. Podľa tradície predsa mesiáš nemohol zomrieť.

Preklad: Zuzana Černá